

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ OSAO:N VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Koulutuskuntayhtymä OSAO on käynyt keskustelut seuraavien yhteistyötahojen kanssa: Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde, Business Oulu, Raskone oy, Juhan Auto oy, Pörhön Autoliike oy, Autoklinikka oy, Suomen Kuljetus ja Logistiikka (SKAL) Pohjois-Suomi ry, Pro Agria, Scandic, Oulu, Securitas Oulu-Koillismaa, Osuuskauppa Arina, Stora Enso, Oulun yksikkö, Nokia Oulu Factory, Teknologiateollisuus ry, Rakennusteollisuus ry, koulutuskuntayhtymän omistajakunnat, Oulun kaupungin konsernijohto, Oulun seudun työllisyysalue, Pohjois-Suomen muut ammatillisen koulutuksen järjestäjät.

2. Koulutuskuntayhtymä OSAO:n strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

OSAO:n strategiset painopisteet ja tavoitteet strategiakaudella 2026–2029:

Hyvinvoivat opiskelijat ja monipuoliset osaamispolut -painopisteen tavoitteena on

- 1) Innostunut ja osaava opiskelija, 2) Opiskelijoiden polut ja osaamisympäristöt kohtaavat ja
- 3) Oppiminen kansainvälistyy, monipuolistuu ja kansainvälisten opiskelijoiden määrä kasvaa.

Ennakoiva työelämäkumppanuus -painopisteen tavoitteena on 1) Tiivis kumppanuus työelämän kanssa ja 2) Ajantasainen osaaminen ja koulutustarjonta

a) Vaikuttavuustavoitteet

Hyvinvoivat opiskelijat ja monipuoliset osaamispolut

Vahvistetaan opiskelijoiden työelämätaitoja osana opiskelijoiden hyvinvointia. Koulutuksen laatu ja läpäisy paranevat sekä keskeytysten määrä vähenee yksilöllisten osaamispolkujen ja kehittyneiden ohjauspalvelujen avulla.

Edistetään koulutuksia, joissa ennakoidaan olevan hyvät työllisyysnäköymät ja jatko-opintopolkuja korkeakouluopintoihin esimerkiksi ammattilukion ja väyläopintojen kautta kone- ja tuotantotekniikan, maanrakennusalan, logistiikka-alan sekä sosiaali- ja terveystieteiden tutkimisissa.

OSAO: n koulutustarjonta vastaa osaamistarpeiden muutoksiin, kuten digitalisaatioon, tekoälyn hyödyntämiseen ja vihreän siirtymän vaatimuksiin.

Ennakoiva työelämäkumppanuus

Elinkeinoelämän ja OSAO:n yhteistyö syvenee osaamisen varmistamiseksi, työvoiman saatavuuden turvaamiseksi sekä ennakointikyvyn vahvistamiseksi.

OSAO rakentaa uuden kampuksen Oulun Kaukovainiolle vuosina 2026–2030. Hankkeessa uudistetaan kampuksen oppimis- ja työympäristöt. OSAO vahvistaa laadukasta pedagogiikkaa ja työelämäyhteistyötä sekä vastaa taloudellisiin ja toimintaympäristön kehittämistarpeisiin kaikilla sen toimialoilla ja toimipisteissä.

Kyvykkyys ylläpitää yhteiskunnan toimivuus kasvaa kaikilla aloilla. Koulutuksessa kiinnitetään huomiota digitaalisten riippuvuuksien hallintaan, tietoturvaan ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen. Näin varmistetaan, että toiminta-alueella on riittävästi osaajia toimialoilla, jotka ylläpitävät infrastruktuuria ja elintarvikehuoltoa. Varmistetaan osaaminen erityisesti seuraavilla aloilla: robotiikka, tekoäly, kyberturvallisuus, materiaali- ja konetekniikka.

b) Toiminnalliset tavoitteet

Hyvinvoivien opiskelijoiden ja monipuolisten osaamispolkujen toiminnalliset tavoitteet

OSAO kehittää uraohjauksellisen henkilökohtaistamisen prosessia siten, että opiskelijoiden tavoitteet, aiempi osaaminen ja yksilölliset tuen tarpeet tunnistetaan entistä paremmin. Työelämätaidot rakentuvat opintojen alusta alkaen: digitaidot, työnhakutaidot, työelämän pelisäännöt sekä alakohtaiset tiedot ja taidot sekä vaatimukset ovat keskiössä.

Varmistetaan oppivelvollisten sekä tavanomaista suuremman tuen tai erityisen tuen tarpeen opiskelijoiden opetuksen ja ohjauksen riittävyys.

Jatkuvassa haussa suositaan tutkintoa vaille olevia työttömiä.

Laajennetaan väyläopintoja korkeakouluasteelle huomioiden erityisesti kone- ja tuotantotekniikan, maanrakennusalan, logistiikka-alan sekä sosiaali- ja terveysalan koulutukset.

Kieli- ja kulttuuriosaamisen sekä turvallisuuskulttuurin merkitys korostuu kaikilla aloilla. OSAO:ssa kehitetään englanninkielisiä tutkintokoulutuksia. Työelämäpainotteiset koulutusmallit ja kielen oppimista tukevia oppimisympäristöjä kehitetään erityisesti kone- ja tuotantotekniikan, maanrakennusalan, logistiikka-alan sekä sosiaali- ja terveysalan tutkinnoissa.

Ennakoivan työelämäkumppanuuden toiminnalliset tavoitteet

Yhteistyön kehittämistä yhdessä alueen elinkeinoelämän kanssa ohjaa tarve reagoida nopeasti suhdannevaihteluihin, teollisuuden investointeihin sekä kansainvälistymiseen. OSAO kehittää henkilöstön osaamista strategialähtöisten osaamiskartoitusten ja kohdennettujen koulutusten avulla. Tämä varmistaa, että henkilöstö kykenee vastaamaan opetuksen ja ohjauksen uudensuuntaisiin vaatimuksiin, kuten digitaalisten, tekoälyn ja monikulttuuristen oppimisympäristöjen hallintaan.

Kaikilla aloilla korostuu moniosaaminen.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Hyvinvoivien opiskelijoiden ja monipuolisten osaamispolkujen toimenpiteet 2026–2029

Varmistetaan oppivelvollisten lähiopetuksen riittävyys osana opintojen järjestämistä ja oppimisympäristöjä siten, että työelämässä keskeisten ja kullekin toimialalle ominaiset taidot rakentuvat opintojen edistyessä.

Työpaikalla järjestettävän koulutuksen tueksi vahvistetaan työpaikkaohjaajien verkostoa ja kehitetään yhtenäisiä toimintamalleja, joilla varmistetaan opiskelijoiden ohjauksen ja osaamisen näyttöjen laadukas toteuttaminen.

Korkeakoulutukseen johtavissa väyläopinnoissa ohjausta lisätään erityisesti kone- ja tuotantotekniikan, maanrakennusalan, logistiikka-alan sekä sosiaali- ja terveysalan tutkinnoissa jatko-opintojen varmistamiseksi. Selvitetään väyläopintojen toteuttamismahdollisuudet englanninkielisiin koulutuksiin edellä mainituilla aloilla.

Aikuisille työttömille ja työnhakijoille tarjotaan tutkinnon osista muodostuvia osaamiskokonaisuuksia sekä lisäksi lyhytkoulutuksia ja puitekoulutuksia yhteistyössä työvoima-alueiden kanssa. OSAO kehittää yhdessä Oulun seudun työllisyysalueen kanssa ratkaisuja opintoihin hakeutumiseen ilman ammatillista tutkintoa oleville työttömille, esimerkiksi etäopiskelumahdollisuuksia ja -tarjontaa huomioiden toiminta-alueen osaamistarpeet.

Ennakoivan työelämäkumppanuuden toimenpiteet 2026–2029

OSAO laajentaa ja räätälöi koulutuksia yhteiskunnan toimivuuden kannalta kriittisten alojen (esimerkiksi logistiikka-ala) ja kasvualojen (esimerkiksi kone- ja tuotantotekniikka, sähkö- ja automaatiotekniikka) osaamistarpeisiin sekä tekoälyn ja digitaalisten osaamisen kokonaisuuksiin.

Vahvistetaan koulutuksen ja työelämän kohtaantoa sekä Pohjois-Pohjanmaan elinvoimaa ja työllisyyttä. Tapoja, joilla yrityksiltä kootaan palautetta koulutuksen järjestämisestä ja toteuttamisesta sekä kerätään vahvoja ja heikkoja signaaleja, parannetaan. OSAO on mukana edelleen alueellisissa verkostoissa ja klustereissa, jotka tukevat ennakointia ja osaamistarpeiden koordinoitua, esimerkiksi Oulun innovaatioallianssissa.

Strategiakaudella luovutaan tutkinnoista, joissa työllistyminen ja jatko-opiskeluihin sijoittuminen on heikkoa ja kysyntä alhaista.

Yhteiskunnan toimivuuden varmistamiseksi:

- Kehitetään koulutussisältöjä ja oppimisympäristöjä, jotka käsittelevät uusia teknologioita käytännönläheisesti, esimerkiksi työkoneiden autonomia, droonit, etäohjaus.
- Rakennetaan oppilaitosten, yritysten ja tutkimuslaitosten liittyvää yhteistyötä. Hyödynnetään alueellisia verkostoja ja ohjelmia, esimerkiksi yhteistyötä Oulun innovaatioallianssin kanssa.

3. Järjestämisluvan opiskelijavuosien enimmäismäärä

Koulutuskuntayhtymä OSAO:n opiskelijavuosien enimmäismäärä on strategiakaudella 2275. Sopimuksen täytäntöönpanon ehtona on, että opetusministeri tulee päättämään kokeiluluvan opiskelijavuosien enimmäismäärästä tämän sopimuksen mukaisesti.

4. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Uusien oppimisympäristöjen kehittäminen huomioiden uudet teknologiat, uudet osaamistarpeet	300 000	300 000	300 000	300 000	1 200 000

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

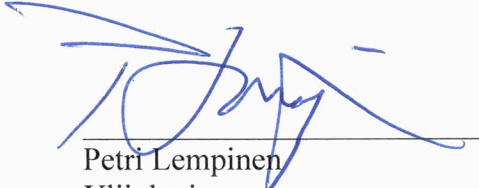
5. Seuranta

Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta. Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Koulutuskuntayhtymä OSAO ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–5.

Allekirjoitukset

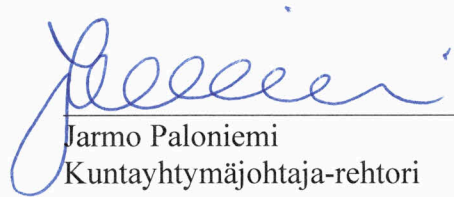
Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Pekka Kainua
Yhtymähallituksen puheenjohtaja
Koulutuskuntayhtymä OSAO

Jarmo Paloniemi
Kuntayhtymäjohtaja-rehtori
Koulutuskuntayhtymä OSAO